

[Pia Kjærsgaard]

De mange uklare punkter i forslaget er der jo fortsat, og jeg stiller mig derfor tvivlende over for, at udvalgsarbejdet vil få en positiv holdning frem fra fremskridtspartiets side til forslaget.

Der er megen administration forbundet med forslaget, og hertil hører oprettelsen af et såkaldt humankreditinstitut.

I øvrigt vil jeg henvise til, hvad jeg sagde ved behandlingen den 9. maj 1985.

Erling Olsen (S):

Jeg vil godt først sige tak for den meget positive indstilling, der var blandt de fleste ordførere til, at der nu skal gøres noget ved de uddannelsessøgendes situation. Dernæst vil jeg svare på nogle konkrete spørgsmål og siden komme ind på det mere generelle.

For så vidt angår det administrative mener jeg, at den omstændighed, at man her bruger kildeskattedirektoratet som en slags betalingservice for humankreditinstituttet, betyder, at alle de skrivelser, der i dag går til og fra Statens Uddannelsesstøtte, og alt det papirarbejde, man har i de enkelte banker, forsvinder. Man vil aldrig få en skrivelse fra humankreditinstituttet, det hele vil blive ordnet temmelig automatisk.

Så spurgte fru Elisabeth Bruun Olesen: hvor længe kan man få forskudsløn? Ja, præcis lige så længe, som man i dag kan få Statens Uddannelsesstøtte. Det giver mig anledning til at sige til fru Connie Hedegaard, at der ingen indskrænkning i den enkeltes frihed sker ved, at man kalder det uddannelsesløn, betingelserne for at kunne hæve uddannelseslønnen er præcis de samme, som betingelserne er for i dag at kunne få Statens Uddannelsesstøtte; der er ingen som helst forskel på det. Hvorledes er det med taksterne for forældreindtægten? Vi har i vores beregninger regnet med, at de er som i dag.

Der ligger ingen stavnsbinding i dette med ophold i udlandet. Vi har oven i købet i bemærkningerne til vores forslag udtrykkelig sagt, at hvis man under en uddannelse ønsker at opholde sig ved en udenlandsk læreanstalt, så kan man stadig få sin forskudsløn; man skal kunne få forskudsløn lige meget hvor i verden man uddanner sig. Og til dette med at unddrage sig lønafkortning, hvis man opholder sig i udlandet: ja, efter endt uddannelse er det kun meningen, at man ikke skal

kunne unddrage sig tilbagebetalingen ved at tage til udlandet i 10 år og så vende hjem og tjene penge. Men hvis man tager til udlandet og bliver der hele sit liv, så er der ingen tilbagebetaling.

Hvis man er deltidsarbejdende eller man er hjemmearbejdende husmoder hele sit liv efter endt uddannelse, så er der ingen tilbagebetaling. Man kunne sige, at dette her vil opfordre folk til at gå hjemme. Man kan i det hele taget kigge på mange bivirkninger. Det gælder jo for de fleste gode forslag, at de af og til har nogle bivirkninger, men så må man sige: all right, vi erkender, at den bivirkning kan der være, men vi regner den for overordentlig minimal.

Det er rigtigt, at rådighedsbeløbet er i snit ca. 10 pct. større end det rådighedsbeløb, de studerende har i dag, og derfor ligger forslagets fordel først og fremmest i, at man trykt kan begynde et studium, fordi man ved, at man kan aldrig blive dårligere stillet, end hvis man havde maksimale dagpenge, og man ved, at man ikke kommer ud for at lide rentedøden.

Fru Gudrun Andreasen fra venstre var inde på de store forskelle, der var i satser for forskellige unge mennesker i forskellige situationer, og det er vi også i høj grad klar over. Vi er bare bange for, at hvis man skal gøre noget for de uddannelsessøgende, så falder man for fristelsen til at sige: ja men så sker det ved at nedsætte arbejdsløshedsunderstøttelsen for unge mennesker. Det har jo tidligere været præsenteret som en harmonisering af disse ting, og det har vi ikke ønsket.

Så vil jeg godt sige lidt om det generelle. Når vi har sagt, at det skulle være udgiftsneutralt, så var det ikke, fordi vi ikke ønskede at tilføre uddannelsessektoren flere midler, men så var det, fordi vi sagde, at nu ser folketingsregningen altså ud, som det gør. Vi må regne med, at der i denne folketingsperiode ikke vil blive tilført større midler. Lad os så prøve på at lave et system, som er indrettet på en sådan måde, at det peger fremad. Men de bånd, der må lægges på det af statsfinansielle grunde, ødelægger ikke systemet. Heri ligger altså også, at hvis man fra anden side mener at kunne finde flere penge til uddannelsesstøtten, så kan båndene hæves. Så kan 2 års problemet løses, så kan vi løse en række andre problemer. Vi kan øge det, vi kalder almindelig uddannelsesløn, stipendiedelen. Det